

Antoine de Saint-Exupéry

Mały Książę

Szybko dowiedziałem się więcej o tym kwiatku. Na planecie Małego Księcia zawsze były całkiem zwyczajne kwiaty, ozdobione jednym tylko rzędem płatków, które nie zabierały wiele miejsca i nikomu nie przeszkadzały. Pewnego ranka pojawiały się w trawie, a wieczorem umierały. Ale ten wykiełkował kiedyś z nasionka przyniesionego nie wiadomo skąd, a Mały Książę bardzo uważnie czuwał nad tą łodyżką niepodobną do innych łodyżek. To mógł być nowy gatunek baobabu. Krzak szybko przestał jednak rosnąć i zaczął szykować kwiatek. Mały Książę, który obserwował formowanie się olbrzymiego pąka, przeczuwał, że wyłoni się z niego cudowne zjawisko, ale kwiatek bez końca przygotowywał się w zaciszu swego zielonego pokoiku. Starannie dobierał kolory. Ubierał się powolutku, przymierzając płatek za płatkami. Nie chciał wyjść pomarszczony jak na przykład taki mak. Chciał ukazać się w pełnym blasku swej urody. Ech! Kwiatek był bardzo kokieteryjną¹ różą. Jej tajemnicze przygotowania trwały wiele dni. Aż w końcu pewnego ranka, dokładnie o wschodzie słońca, pokazała się.

I róża, która postępowała według ściśle określonego planu, odezwała się ziewając:

– Ach, właśnie się obudziłam... Przepraszam... Jestem jeszcze nieuczesana...

Mały Książę nie mógł dłużej powstrzymać zachwytu:

– Ależ pani jest piękna!

– Prawda? — odpowiedziała cichutko. — W dodatku urodziłam się razem ze słońcem...

Mały Książę domyślił się, że róża nie jest zbyt skromna, ale była tak wzruszająca!

– Coś mi się wydaje, że to już pora śniadaniowa – dodała po chwili – czy byłby pan tak miły i pomyślał o mnie?

A Mały Książę, zmieszany, poszedł po konewkę świeżej wody i usłużył jej.

Już wkrótce zaczęła go dręczyć swoją trochę humorzastą próżnością. Na przykład pewnego dnia, mówiąc o swoich czterech kolcach, zawołała:

– Niech no tylko przyjdą tu tygrysy z pazurami!

– Na mojej planecie nie ma tygrysów – zaproponował Mały Książę – a poza tym tygrysy nie jedzą trawy.

– Ja nie jestem trawą – odpowiedziała słodko.

– Przepraszam bardzo...

¹ Taki, którego celem jest przypodobanie się odbiorcy; zachowanie zalotne.

– Zupełnie nie boję się tygrysów, ale nie znoszę przeciągów. Czy ma pan może jakiś parawan?

„Nie znosi przeciągów... to pech, kiedy jest się rośliną – pomyślał Mały Książę. – Ta róża jest bardzo trudna...”

– Wieczorem proszę umieścić mnie pod kloszem. Bardzo zimno u pana, źle tu urządzone. Tam, skąd pochodzę...

Ale przerwała. Pojawiła się w postaci nasionka. Nie miała okazji niczego się dowiedzieć o innych planetach. Upokorzona tym, że dała się złapać na próbie naiwnego kłamstwa, zakaszła dwa lub trzy razy, aby wywołać w Małym Księciu poczucie winy.

– A ten parawan?

– Miałem po niego pójść, ale pani do mnie mówiła.

Wtedy zakaszła jeszcze mocniej, żeby jednak poczuł wyrzuty sumienia.

Tak oto Mały Książę, pomimo dobrej woli, jaką kierował się w miłości, szybko zwątpił w uczucia róży. Wziął na serio jej nic nieznaczące słowa i stał się bardzo nieszczęśliwy.

– Nie powinienem był jej słuchać – powiedział mi któregoś dnia – w ogóle nie należy słuchać róż. Trzeba na nie patrzeć i je wachać. Moja róża napełniała zapachem całą planetę, lecz nie umiałem się tym cieszyć. Ta historia z pazurami, która tak mnie rozżościła, powinna była mnie rozczulić...

Źródło: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/saint-exupery-maly-ksiazke.html> [dostęp: 31.03.2026 r.]

Zadanie 1. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu utworu *Mały Książę* odpowiedz na pytanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Dlaczego róża zaczęła kaszleć?

- A. Była chora i potrzebowała pomocy.
- B. Chciała wywołać w Małym Księciu wyrzuty sumienia.
- C. Przeszkadzał jej zimny klimat planety.
- D. Chciała zakończyć rozmowę.

Zadanie 2. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu utworu *Mały Książę* oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Róża była całkowicie szczerą wobec Małego Księcia.	P	F
Mały Książę wykonywał wszystko, o co róża go poprosiła.	P	F
Stosunek Małego Księcia do róży nie zmienił się.	P	F

Zadanie 3. (0–1)

Spośród podanych pytań wskaż to, na które nie można znaleźć odpowiedzi w przytoczonym fragmencie utworu *Mały Książę*. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. W jaki sposób róża przygotowywała się na spotkanie z Małym Księciem?
- B. Kiedy róża zdecydowała się pokazać Małemu Księciu?
- C. Dlaczego Mały Książę zdecydował się opuścić różę?
- D. Dlaczego róża nie wiedziała nic o świecie poza planetą Małego Księcia?

Zadanie 4. (0–1)

Odwołując się do przytoczonego fragmentu, podaj jedną cechę charakteru Małego Księcia. Uzasadnij swój wybór.

Cecha:

Uzasadnienie:

Zadanie 5. (0–1)

W przytoczonym fragmencie utworu *Mały Książę* stwierdza, że *nie należy słuchać róż*. Trzeba na nie patrzeć i je wachać. Co oznacza to zdanie? Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do znajomości całej lektury.

.....
.....

Zadanie 6. (0–2)

Na podstawie znajomości całego utworu *Mały Książę* ułóż poniższe zdarzenia zgodnie z porządkiem chronologicznym. Wpisz litery (A–E) w kratkach we właściwej kolejności.

- A. Poszukiwania studni.
- B. Spotkanie Małego Księcia z lisem.
- C. Spotkanie chłopca z pilotem.
- D. Międzyplanetarna podróż Małego Księcia.
- E. Pojawienie się róży na planecie Małego Księcia.

Zadanie 7. (0–2)

Spośród lektur obowiązkowych – innych niż *Mały Książę* – wybierz tę, której bohater dbał o kogoś innego. Podaj tytuł tej lektury oraz jej bohatera. Uzasadnij wybór. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury, ilustrującą Twoją argumentację.

Tytuł lektury:

Bohater lektury:

Uzasadnienie wyboru:

.....

.....

Zadanie 8. (0–2)

Obejrzyj poniższy obrazek nawiązujący do *Małego Księcia*. Wybierz dwa elementy graficzne i wyjaśnij ich sens w kontekście lektury.

Element graficzny 1.:

Wyjaśnienie:

.....
.....

Element graficzny 2.:

Wyjaśnienie:

.....
.....

Zadanie 9. (0–1)

Które z podanych niżej wypowiedzi jest zdaniem pojedynczym? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Chłopiec odwiedził planetę Pyszałka, ale na niej nie został.
- B. Poleciał dalej, żeby poznać innych ludzi.
- C. Z całych sił pragnął spotkać prawdziwego przyjaciela.
- D. Na Ziemi spotkał lisa i to on wpłynął na jego dalsze losy.

Zadanie 10. (0–2)

10.1. Spośród podanych niżej wyrazów wybierz te, które należą do tej samej rodziny wyrazów. Wypisz oznaczenia literowe tych wyrazów.

- A. rozmowa
- B. mówca
- C. powiedzenie
- D. mowa
- E. dialog

Wyrazy należące do tej samej rodziny wyrazów oznaczono literami:

10.2. Dopisz przymiotnik należący do tej samej rodziny wyrazów, do której należą wyrazy *kłamca* i *kłamać*.

Przymiotnik należący do tej samej rodziny wyrazów:

Zadanie 11. (0–2)

Uzupełnij zdania wyrazami z nawiasów. Zapisz wyrazy we właściwej formie gramatycznej. Uwzględnij kategorie przypadku i liczby.

1. Podczas podróży Mały Książę poznał dwóch (przyjaciel)
Swoim (przyjaciel) opowiedział o sobie.
2. Pilot z uwagą przyglądał się (Mały Książę) Rozstanie z (Mały Książę) było dla niego bardzo bolesne.

Zadanie 12. (0–3)

Zredaguj ogłoszenie informujące o spotkaniu organizacyjnym dla uczniów, którzy chcą zadbać o szkolny ogród. Zachęć do przyjścia na spotkanie, używając dwóch argumentów, z których co najmniej jeden będzie nawiązywał do tematyki spotkania.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

